

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA
C-uppsats i Kulturgeografi, 10 poäng
Vt. 2005

Eritreaner och etiopier i Kairo

Av: Fatma Ali

Handledare: Thomas Lundén

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Syfte & frågeställningar.....	3
1.2 Metod och källor.....	4
1.3 Avgränsning.....	5
2 Teori om migration	6
2.1 Migration.....	6
2.2 Vad är en flykting och hur definieras den?.....	8
3 Eritreas & Etiopiens historiska bakgrund	9
3.1 Eritreas historia.....	9
3.2 Etiopiens historia.....	10
3.3 Eritrea och Etiopien.....	11
4 Varför eritreanska och etiopiska flyktingar kommer de till Kairo?	12
5 Eritreansk och etiopiska flyktingars situation i Kairo	14
5.1 Språksvårigheter.....	15
5.2 Bostadsproblem.....	15
5.3 Arbetsmöjligheter.....	16
5.4 Hälsosituationen.....	16
5.5 Kyrkan.....	17
5.6 Den psykiska isoleringen.....	17
6 Framtiden för eritreanerna och etiopierna i Kairo	18
7 Diskussion och slutsats	19
7.1 Analys.....	20
8 Reflektioner	21
Källförteckning	22
Bilaga 1	
Bilaga 2	

1 Inledning

Orsakerna till en konflikt eller katastrof avgör vilka val en människa på flykt ställs inför. Valmöjligheterna avgörs av närhet till en nationell gräns, urbana områden, plats där familj eller släktingar finns, etnisk tillhörighet eller vilken hjälp man kan få på en annan plats. Många av dessa individer söker sig till Kairo för att få det bättre. För de flesta är livet som flykting en situation där det handlar om att leva inte bara överleva.

Varje dag beslutar människor sig för att lämna sina hem och ibland även sina länder. Några flyr för att de är rädda. De fruktar för sina liv, för sina barns liv och för vänner och släktingars liv. En av de viktigaste rättigheter alla flyktingar, asylsökande, migranter och internationellt tvångsflyttade människor (IDP:s) har gemensamt är rätten till icke diskriminering . Denna rättighet står högst upp på listan över alla mänskliga rättigheter¹

Många eritreanska och etiopiska människor har tvingats fly från sina länder, orsakerna är ofta det långa kriget mellan dessa länder, politiska problem som har medfört till svält och fattigdom i landet. Deras situation är svår både i hemlandet och utanför. Situationen för båda folken är densamma, båda söker sig någon annanstans än hemlandet. Eftersom jag ursprungligen kommer från Eritrea och har föräldrar och anhöriga som lämnade landet p.g.a. några av dessa anledningar, vill jag skapa en förståelse för mig själv och för andra om vad problemet egentligen är och varför migrationen ökar trots att det idag är fred på de flesta håll i dessa länder. Anledningen till att flykten till Kairo har intresserat mig är, att det idag är just dessa två folkgrupper som flyr dit. Vissa emigrerar, andra åker dit för att studera och väntar och ser vad som händer efter studietiderna. Så finns det de som bor där illegalt. Många eritreaner söker sig vanligtvis till Sudan eller längre bort som till Europa eller Nordamerika. Samma sak gäller etiopierna som söker sig långt bort eller till Kenya. Men intresset för Egypten bland eritreaner och etiopier har ökat och frågan är då varför.

1.1 Syfte & Frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att få en inblick av flykten till Kairo, där jag främst riktar mig på eritreanska och etiopiska flyktingar.

Uppsatsen avser att besvara följande:

- Varför kommer eritreanska och etiopiska flyktingar främst till Kairo?
- Vilka möjligheter har de när de väl är där?
- Möter de några svårigheter och problem i Kairo?

¹ <http://web.amnesty.org/pages/refugees-intex-eng>

1.2 Metod och källor

Jag har inte velat skriva en uppsats vars resultat var påverkat och anpassad till en viss teori förrän undersökningen var genomförd. Utifrån mitt uppsatsämne och mitt perspektiv har jag valt att använda en kvalitativ metod där jag har använt mig av personliga intervjuer. För att få en klarare bild av flyktingfrågan åkte jag till Kairo i Egypten, där jag gjorde en fältstudie om eritreanska och etiopiska flyktingar.

Jag fick ta del av de studier som gjorts om dessa flyktingar och fick även hjälp av Kasia Geabska som är koordinator på Forced Migration and Refugee Studies vid American University i Kairo. Andra personer som har varit till hjälp är Ahmad Abdo som har en eritreansk bakgrund och jobbar med flyktingar i St. Andrews Church i Kairo och hjälper flyktingar. Fatma Suliman är också eritrean och hjälper flyktingar att försöka integrera sig i samhället genom att hålla dem aktiva med hjälp av matlagningskurser och handarbete som de sedan säljer.

Dr Barbra Harrell - Bond är en annan person jag träffade som är mycket insatt i flykting frågor, och som skriver böcker och artiklar i ämnet. Hon hjälper även dessa flyktingar att försöka klara sig i Kairo. Hennes assistenter är ofta flyktingar som hon hjälper. Jag tog även kontakt med United Nation High Commissioner for Refugees (UNHCR) i Kairo där jag hade email kontakt med Mr Karim Amer och där jag intervjuade Noha Hefny som är insatt i frågan om eritreanska och etiopiska flyktingar.

Jag lyckades hitta personer som var villiga att prata, men i dessa fall skedde det i deras bostad eftersom det var den enda plats där de kunde prata om situationen. Jag gjorde många av mina intervjuer i bostadsområden i Maadi där många av eritreanerna och etiopierna bor och jobbar.

Jag pratade med vem som helst som var villig att prata, slutligen blev det ca 19 eritreanska och etiopiska flyktingar som var i åldern 19-45, men jag bestämde mig för att göra djupare intervjuer med 8 personer. Eftersom majoriteten av intervjugruppen var etiopier och män, var jag tvungen att göra en indelning med två eritreanska och etiopiska män och två eritreanska och etiopiska kvinnor. Allt detta för att få ett bättre resultat. Jag träffade dessa personer ett antal gånger för att få ett bättre och tryggare samtal. De åtta personerna kände inte varandra och hade alla olika historier att berätta.

De intervjuade ville samtliga vara anonyma, vilket inte har påverkat min uppsats eftersom jag enbart var intresserad av deras situation i Kairo. Eritreanska och etiopiska ambassaden var andra platser jag tänkte besöka för att se vilken information de hade och om jag skulle ha någon nytta av den. Men jag fick rådet att inte kontakta dem. Anledningen till detta var att det fanns en möjlighet att ambassaden skulle förhöra mig och vilja ta del av uppsatsen vilket inte skulle vara bra.

På Internet finns en del information där jag hittade ett flertal källor. Vi min kontakt på FMR fick jag ta del av informationen de hade². Jag tog även kontakt med organisationer som Amnesty och Human Right Watch, men tyvärr så hade de inte mycket att erbjuda gällande eritreanska och etiopiska flyktingar. Jag har även deltagit på två seminarier hos FMRS som hade anknytning till flyktingfrågan i Kairo. Litteraturen har fungerat som en referens där jag läst om bakgrunden till konflikten för att kunna sätta mig in i ämnet mer.

² Foreced Migration for Refugess Studies

Det största problemet var att få komma in i vissa kyrkor och att intervjua personer. St. Andrews var den enda kyrka som var öppen med att ge den information de kunnat bistå med och tillät mig även att intervjua personer i kyrkan. Anledningen till dessa svårigheter var att de var svårt att hitta. Eritreaner och etiopier är mycket utspridda i Kairo och vill helst inte dra uppmärksamheten till sig. De är mest rädda för att de ska tas fast av den egyptiska myndigheten. Andra är rädda för att prata eftersom det kan vara slutet på deras liv, då de måste skickas tillbaka till sina hemländer. Alla lever i skräck, speciellt de som lever illegalt där och som inte har någonstans att vända sig. Många gråter när de berättar sina historier och vill ha råd och hjälp, men har svårt att lita på någon.

Eritreaner har varit den svåraste gruppen att intervjua speciellt muslimska eritreaner. Detta beror på att många av dem lever i Kairo under barnens studietid och de stöter därför inte på några problem eller så har de ingen kontakt med UNHCR eftersom de inte vågar säga att de är motståndare till den eritreanska regeringen utan har försökt ta sig ur landet på egen hand. Jag trodde att det skulle vara lättare för min del att tala med dessa människor p.g.a. min bakgrund men den försvårade i stället situationen. Jag försökte skapa tillit mellan mig och den intervjuade, och jag var tvungen att vara tydlig med uppsatsens avsikt och hur den skulle användas. För att skapa mer tillit försökte jag undvika att intervjua i grupp och jag gjorde istället intervjuerna med en och en. För vissa skapades tilliten fort och för andra var det tryggare att ha gruppen där även om det bara var en person som svarade. Eftersom jag hade svårigheter att komma in i vissa kyrkor försökte jag söka efter personer som gick i någon av dessa kyrkor.

1.3 Avgränsning

Jag försökte avgränsa uppsatsen till situationen i Kairo eftersom det är där de lever och där problemet finns för dem idag. Tio veckor är en kort tid för att spegla bilden av deras situation och problem, speciellt när det tar tid att hitta personer att intervjua och som var villiga att öppna sig. Men jag försökte enbart hålla mig till deras vardagliga liv och de problem och svårigheter de stöter på. Det finns mycket att skriva om eritreanska och etiopiska flyktingar i Kairo men deras förhållande till UNHCR (FN) har varit mest intressant. Min förståelse för människors utsatthet i flykt har ökat. Jag vill poängtera att jag i denna uppsats inte haft ambitionen att ta politisk ställning eller att i detalj nämna vilka problem som finns i Eritrea och Etiopien. En politisk ställning kräver en annan sorts analys och jag har här medvetet undvikit detta och inriktat mig enbart på problemen i Kairo.

2 Teori om migration

Teori är en avbildning av verkligheten, och dessutom är denna del av verkligheten skildrad medvetet utvald av mig. Enligt Andrew Sayer förstår man samhällsvetenskaperna bäst genom kritisk realism där teori och verkligheten är knutna till varandra men att man uttrycker dem på olika sätt. Enligt kritisk realism hänger allt ihop med det menas att teori och verklighet är knutna till varandra eftersom de är samma sak, men att de uttrycks på olika sätt.³

2.1 Migration

Migration bygger på möjligheter till frivilliga val av individer att avgöra i vilket land hon vill leva sitt liv, var hon vill tillbringa sin vardag. Vilka förutsättningar hon har för det frivilliga valet beror på det politiska, sociala och kulturella klimatet i det land hon lever. Det finns olika skäl till tvångsflyttningar, där individer inte har någon eller mycket liten möjlighet att påverka om han eller hon ska stanna i sitt hemland. Anledningen kan vara väpnade konflikter, våld eller avsaknad av mänskliga rättigheter. Om någon av dessa anledningar föreligger kan hon tvingas bli flykting.⁴

En migrant behöver gå igenom en process där personen frågar sig om den nuvarande boplatsen gör henne nöjd eller inte. Personen måste tänka på för- och nackdelarna med den nuvarande boplatsen och med hemlandet och vägen dit. Om migranten inte är nöjd med den nuvarande boplatsen kan personen fatta beslutet att åter igen emigrera. Här kan man begreppen ”push” och ”pull” faktorer, användas. Push faktorer kan innebära negativa hemförhållanden, det är då man känner sig tvingad av omständigheterna, individer kan inte påverka omständigheter som krig, fattigdom, brott mot mänskliga rättigheter osv. Pull faktorer däremot är en positiv dragningskraft där individer väljer flykt för att man får det bättre⁵. Migration är ofta ett resultat av både uppfattande push och pull faktorer. Man kan även ta hjälp av modellerna ”Intervening Obstacles” och ”Decision – making framework” där den första modellen handlar om att det finns push och pull faktorer både i den ursprungliga platsen och dess destination⁶. Det kan finnas mellanliggande hinder som kan hindra en migrant att migrera, sådana hinder kan vara t ex. flyttkostnader. Medan den andra modellen ”Decision – making framework” utgår från att migranten redan har beslutat att försöka emigrera. Personen har nu övervägt och accepterat ”intervening obstacles” modellen och har nu gått till nästa fas där personen trots alla hinder kommer in i sökningen och börjar söka en möjlighet för emigration.⁷

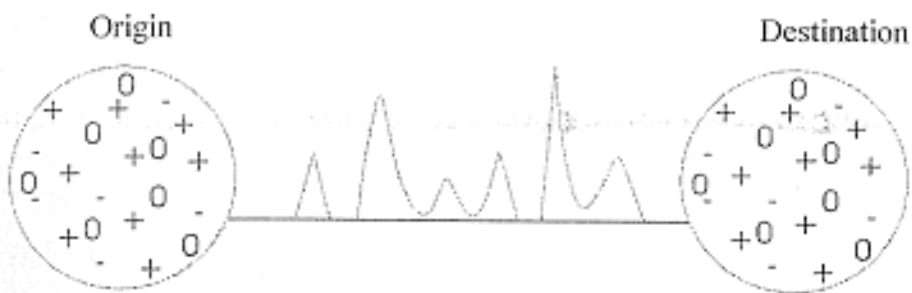
³ Sayer, A, 1992 s

⁴ Oderth, R, 2002 s 24-25

⁵ Oderth, R, 2002 s 24-25

⁶ Boyle, P, Halfacree, K & Robinson, V, 1998

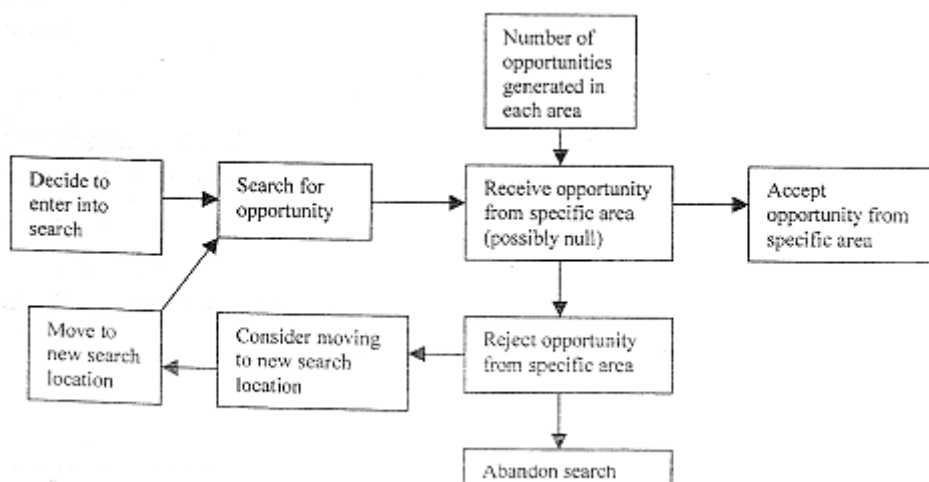
⁷ Boyle, P, Halfacree, K & Robinson, V, 1998

Figur 1

”Intervening Obstacles”

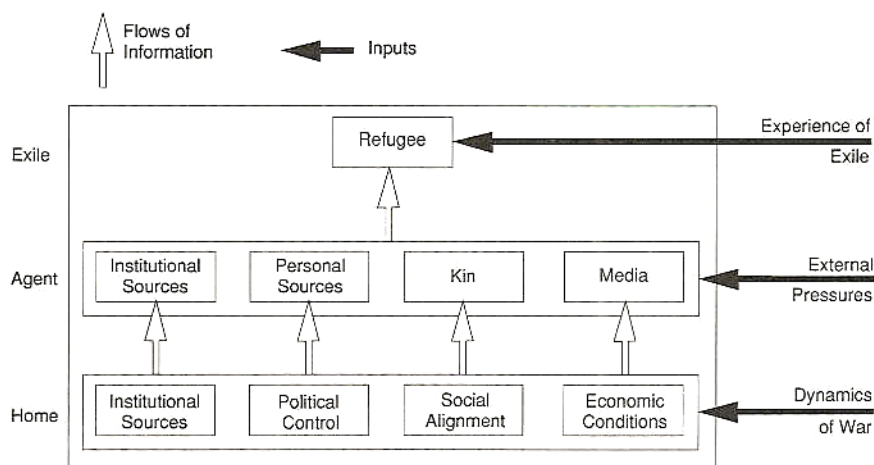
Källa: Boyle Paul, Halfacree Keith and Robinson Vaughan (1998)

Figur 2 ”Decision – making framework”

Källa: Boyle Paul, Halfacree Keith and Robinson Vaughan (1998)

I en migrants vanliga situation utvecklas det ofta en bro av information mellan en migrant och hemområde. Individens teorimodell av en flyktings informationssystem presenteras här.

Figur 3 Modell av en flyktings informations system

Källa: Rishard Black and Vaughan Robinson (1993)

Modellen av en flyktings informationssystem visar en möjlig struktur om och hur möjligheterna att återvända hem och om hur man undersöker säkerheten innan man drar beslutet att återvända. De samlar all information som är nödvändig och beslutar sedan hur de ska agera om de ska återvända eller inte.

2.2 Vad är en flykting och hur definieras den?

1951 UN Convention on Refugees identifierar flyktingar som människor som är utanför deras egna länder. En politisk eller religiös flykting är en person som har en välgrundad rädsla av att vara förföljd i personens hemland eller kanske för att bli dödad, orsakerna bakom detta kan vara ras, religion, nationalitet, medlemskap i någon social grupp eller kanske i en politisk åsikt.⁸

“When refugees leave their homes, their destination might be uncertain. It will often mean crossing into an area where they have no friends or relatives and where they are unwanted by the local community. Migrants are more likely to move to a place where friends or relatives are already settled, and where their labor or skills are demanded”.⁹

Våldet i landet har tvingat dessa att bli flyktingar att lämna allt och söka sig till en plats där de kan känna sig säkra, ibland får de åka till flera ställen och länder tills de hittar tryggheten och säkerheten. Att vara flykting har skapat faktorer som hade, har och kanske har makt över de och som lät till betydelsefullt hot mot dem.

⁸ Black, R & Robinson, V, 1993 s. 7

⁹ Krulfeld, M & Macdonald, L, 1998 s. 127

3 Eritreas & Etiopiens historiska bakgrund

3 1 Eritreas historia

Eritrea är ett av världens fattigaste länder. I Eritrea lever det idag ca 3,4 miljoner människor.¹⁰ Det talas 9 olika språk i landet och islam och kristendomen är de största religionerna. Eritreas historia är inte gammal och sträcker sig tillbaka än till 1889 då landets gränser drogs och den italienska kolonialmakten skapade en koloni som de gav namnet Eritrea. Italienarna ville göra området till en koloni för jordlösa italienska bönder, men blev istället en råvarukälla för den italienska staten. 1941 tog Storbritannien över administrationen av Eritrea, och 1952 styrdes området av FN därefter Eritrea och Etiopien bidade en federation, men som upphävde 1962.¹¹

Befielsekriget i Eritrea är ett av de längsta och blodigaste i Afrikas historia. Det började när etiopierna sa att Eritrea alltid har tillhört dem medan eritreanerna hävdade att de aldrig har varit tillhörda av Etiopien men att de tyvärr varit ägda av Etiopien. Detta ledde till ett 30 år långt krig där Eritrea 1991 lyckades befria sig från Etiopien. 1993 hade man en folkomröstning i Eritrea angående om landet skulle bli självständigt, som resulterade i att 99 procent av eritreanerna röstade för självständighet.¹²

Många trodde att det skulle komma en del förändringar efter folkomröstningen, men ända fram till idag kämpar en större del av befolkningen varje dag för sin överlevnad. Deras liv präglas av ständig fattigdom som är utbredd i större delen av landet, och levnadsstandarden har försämrats då ständiga konflikter och krig ägt rum.

Eritrea är en diktatur som styrs av den inte folkvalda presidenten Issaias Afewerki som leder landets enda tillåtna parti, Peoples Front for Democracy and Justice. Partiet har haft makten sedan självständigheten och inga allmänna val har hållits hittills.

Ett nytt krig bröt ut igen mellan Eritrea och Etiopien 1998-2000 och hundratals unga män och kvinnor kallades in för att försvara sitt land igen, beslutet att gå i krig mot Etiopien fattades av Issaias Afewerki, som medförde till att många dog, och lämnade också många krigsinvalida och skadade efter sig. Landet var helt oförberett för krig. Kriget blev en katastrof, tiotusentals eritreaner dog och ca 1 miljon människor blev flyktingar. Många började ifrågasätta presidentens agerande under kriget, vilket inte var någon bra idé eftersom man råkade illa då. Natliga besök hos dem som anses vara motståndare eller kritiker är vanligt och att folk försvinner spårlöst är inget nytt.¹³

Eritrea är idag isolerad från omvärlden politiskt och diplomatiskt. Det byggs fler fängelser än skolor i Eritrea. Tusentals ungdomar och barnfamiljer har flytt till grannländer eller längre bort med stora risker för sina liv. Många har det inte lätt i Eritrea, de flesta har hela sitt liv tvingats fly undan krig, och många har fått leva i läger under längre perioder.

Ca 70 procent av befolkningen i Eritrea ägnar sig åt lantbruk och bostadsskötsel. Kriget har lett till att befolkningen idag svälter och den största hungerkatastrofen i landet någonsin,

¹⁰ <http://hem.passagen.se/per54/yemane/historia.html>

¹¹ <http://www.infoplease.com>

¹² <http://www.infoplease.com>

¹³ Eritreagrupperna i Sverige, 1993

Ett annat problem är att politikerna i Eritrea skickar i väg de hjälporganisationer som finns i landet för att hjälpa dem samtidigt som den ena efter den andra byn i landet ödeläggs. Många byar blev brända eller bombade av kriget. Detta har lett till att många flyr till Sudan, där det största flyktingläger ligger i Kassala som ligger i närheten av Eritreas gräns.

Kriget 1998-2000 skakade ekonomin allvarligt och därför måste Eritrea ta emot allt det stöd och all den hjälp man kan få. De länder som tidigare velat hjälpa Eritrea har nu tröttnat på att hela tiden bli avvisade och ger istället sina bistånd till andra länder. Men Eritrea har efter självständigheten velat vara oberoende av andra och vill klara sig på egen hand, men landet är inte bara i behov av bistånd i ekonomisk form utan även som mänskligt stöd.¹⁴

Idag är Eritrea ett land där det varken är krig eller fred, men ett land där 500 000 av landets 3,4 miljoner invånare gör militärtjänsten eller samhällsservice. En stor del av dessa är unga människor som behövs för att bygga upp landet, för att bruka och utveckla jorden, för att gräva brunnar och för att bidra med inkomst till familjen.

3. 1 Etiopiens historia

I Etiopien lever det ca 62,5 miljoner invånare och är uppdelad i 70 etniska grupper, ytan är två och en halv gång så stor som Sverige. Under de senaste 50 åren har Etiopien haft politisk instabilitet och legat i krig med sina grannländer. Detta har lett till att regeringen blivit tvungen att satsa på försvaret istället för på folket, vilket har lett till fattigdom. Detta tillsammans med kriget har lett till att en hel högskoleutbildad generation dött eller flytt utomlands.

Till mitten av 1800-talet var Etiopien splittrat på grund av en rad inbördes stridande kungadömen. Anledningen till att Etiopien är ett av världens fattigaste länder tillsammans med Eritrea är på grund av krig, det 30 åriga kriget med Eritrea. Det var Haile Selassie som intog Eritrea 1962, han var Etiopiens kejsare 1930-1974, men när Italien ockuperade Etiopien tvingades han till landsflykt.¹⁵

Etiopien är Afrikas äldsta självständiga nation, landet är ett av de få länder i Afrika som aldrig varit kolonialiserat utan endast ockuperat av Italien. Att hela tiden vara involverad i ett inbördeskrig är inte bra för något lands ekonomi eller människor. Kriget har gjort att man måste spendera pengar på att hålla armén stridsduglig och konsekvensen är att många människor dör. Eritrea är inte det enda land som Etiopien har varit i krig med.

I början av 1970-talet drabbades Etiopien hårt av den globala oljekrisen, då det samtidigt avslöjades att myndigheten hade underhållit information om svår hungersnöd som krävt tusentals etiopiernas liv åren 1972-1974. Då utbröt demonstrationer, strejk, bondeuppror inom krigsmarken. Regeringen tvingades avgå och makten övergick till militären som har träning inom det område, men inte lika mycket om hur man styr ett land på ett bra sätt. Haile Selassie sattes i fängelse och dog 1975.¹⁶

Naturkatastrofer som torka har varit ett annat problem för Etiopien och som har varit del i att landet är så fattigt och så outvecklat som det är. Etiopien har drabbats av många sådana katastrofer, i början av 1980-talet hade man torka i flera år, 1989 var ett år, 1997 hände det

¹⁴ <http://www.infoplease.com/ce6/world/A0858024.html>

¹⁵ <http://www.mikaelplahn.se/land13.html>

¹⁶ Sabbagh, H, 1993 (Rapport)

igen och senast 2000. Vilket fick till följd att miljoner människor drabbades av hungersnöd. Ett stort okänt antal etiopier dog av svält.¹⁷

Jordbruk är den allra viktigaste näringsgrenen i Etiopien och därför har många drabbats av dessa katastrofer och lett till en hög arbetslöshet. Många tvingades att försörja sig på att jobba svart som till exempel gatusäljare eller skoputsare.

Endast var femte person har tillgång till rent vatten och det är vanligt att kvinnor på landsbygden där mödradödligheten är den högsta i världen tvingas gå flera timmar om dagen för att hämta vatten. Ett annat stort problem i Etiopien är att mer än fyra miljoner människor är smittade av AIDS och att mer än 750 000 barn har förlorat någon av sina föräldrar i AIDS, vilket har medfört till ett ökad föräldralösa barn.¹⁸

3. 2 Eritrea och Etiopien

Konflikten har tvingat civilbefolkningen att fly undan sina bosättningar och jordbruksmarker, som ett direkt eller indirekt resultat av konflikten har en stor del av befolkningen i både länderna tvingats bosätta sig i flyktingläger upprättade av myndigheten eller spontant uppkomna bosättningar. Afrikas horn drabbas ständigt av återkommande torkperioder

Båda sidorna använder sig av propaganda, militär taktik, politik för att få folkets stöd och för rekrytering av militären och annan personal, smutskastning av den andra för att kanske vinna internationellt stöd och sympati. I situationer som denna har ofta länder ett stort behov av stöd till de nödlidande i det egna landet, varför man måste jämföra interna och externa oberoende siffror och information.

Kriget har splittrat familjer, de har ryckts uppifrån sin trygghet, har drabbats finansiellt då de inte kan bruka och skörda sin jord. Många känner också en finansiell otrygghet inför framtiden. För de som lyckats fly landet har konflikten skapat känslor som gör det svårt att återvända. Många lider av hunger, trötthet och är på gränsen till att ge upp, det är människor som väntar på stöd utifrån, att någon ska ta hand om dem, ställa upp med skydd, mat och ge de en trygg framtid.

Konflikten kom att beröra i stort sätt varje familj i Eritrea och Etiopien. Människorna ser framåt, alla har en enda önska och den är att så fort så möjligt återvända hem för de som lyckats fly och de som har familj och vänner som flytt önskar att de kunde återvända.

Figur: <http://www.omvarldsbilder.se/2003/030313.html>

¹⁷ Sabbagh, H, 1993 (Rapport)

¹⁸ Sabbagh, H, 1993 (Rapport)

4 Varför eritreanska och etiopiska flyktingar kommer de till Kairo?

För eritreanerna är det geografiskt närmaste land man kan söka flykt till Sudan. För etiopierna är det Kenya och Sudan. Men flyktinglägren som finns där är ingen lösning utan enbart en tillfällighet tills man hittar en bättre lösning och plats. Egypten är då närmast och nästan alla som blev intervjuade hade drömmen att gå vidare från Egypten till USA, Kanada eller kanske Australien. Verkligheten överensstämde inte med drömmen. Livet har blivit hårdare än de räknade med och skräcken att bli tagen och skickas tillbaka till hemlandet. Många påpekade att livet i Kairo kanske är en mardröm men bättre än mardrömmen de levde i sina hemländer och i Sudan. Men vissa har haft turen med sig och har bra erfarenhet och liv i Kairo och drömmen har uppfyllts men majoriteten väntar och väntar. Det är enbart en av de intervjuade som har blivit accepterad att åka till USA men väntan på att få resa kan dröja upp till 2 år som i detta fall. Avsikten med Egypten är för endel bara en permanent lösning innan man kan gå vidare till ett annat land, anledningen till detta kan vara att situationen i Egypten inte ger de någon hopp alls och försöker de inte ta sig vidare tar livet slut för många där.

Innan 1991 började etiopierna fly från sitt land sedan började flykten att öka efter 1991 p.g.a av omständigheterna i landet, men efter 1998-2000 ökade flykten väldigt mycket till Egypten.¹⁹ Anledningen då var gränsproblemen mellan Eritrea och Etiopien, politiska åsikter, våldtäkter ökade i både länderna men blandäktenskap mellan eritreaner och etiopier har varit en anledning, vilket gjorde att varken någon av parterna kunde leva i något av länderna.

De flesta eritreaner som kommer till Kairo har, politiska problem som t ex. att man har en annan politisk åsikt, eller att man är tvungen att göra militär tjänsten. Det är mest unga personer speciellt kvinnor eftersom, många våldtas och blir gravida. Unga människor tas från sina familjer och vet aldrig när de kommer att återvända eller om de kommer att återvända. Dessa unga människor fly från landet så fort de kan.

En annan religiös grupp av eritreaner som tar sig till Egypten är anhängare av Jehovas vittne, de har det väldigt svårt att utföra sin tro i Eritrea vilket gör att även de måste fly. Orsaken till det är att religionsfriheten inte är så stor i Eritrea man är antingen kristen eller muslim.

Men resan till Kairo är inte så lätt, några av de asylsökande ankommer till Kairo med ett jobbkontrakt som deras arbetsgivare sedan behåller, och de som har möjligheten att fly så är det oftast utan några dokument. Andra betalar företag för att få ett visum in i landet, vissa andra tar sig från Sudans till gränsen till fots till Egypten. Man vet inte riktigt hur många eritreaner och etiopier som finns i Egypten. Anledningen till detta är att majoriteten lever illegalt i landet och vissa bär på ett annat medborgarskap som sudanesisk eller somalisk. Orsaken är oftast för att de ska ha större chans att få uppehållstillstånd.

Sedan finns även eritreanska muslimer som tar sig till Kairo men deras flykt är annorlunda. Den största anledningen till varför eritreanska muslimer inte hörs i Kairo är på grund av att de helst inte vill prata om situation, speciellt om de är motståndare till den eritreanska regeringen. Etiopier har där emot lättare att prata om sin situation. Anledningen till varför eritreaner är så tysta är p.g.a. att majoriteten av de eritreanska muslimer som bor i Kairo är familjer och ungdomar som är i landet för att studera och som är bosatta lagligt, eftersom de får uppehållstillstånd av ambassaden att bo i landet lagligt under studietiden.

¹⁹ Noha Hefny, UNHCR

Många av de har det väldigt bra ekonomiskt, de är enbart i Kairo under studietiden och återvänder sedan tillbaka hem. De flesta av de är bosatta i Saudi Arabien och Sudan. Det är väldigt sällan någon av de har en baktanke att söka asyl i Egypten.

5 Eritreansk och etiopiska flyktingars situation i Kairo

Det finns inga flyktingläger i Egypten. UNHCR är den enda lagliga organisation för flyktingar i Kairo, men trots detta känner många att det är den mest otrygga plats, men att inte de har mycket till val. Gula kortet som bevisar att ens fall är under process och blå kortet att man är igenkänd av UNHCR som ska vara en viss trygghet för de hjälper de väldigt sällan och ger de inte det skydd som påstås.

Många av eritreanerna och etiopierna mår dåligt och försöker ta en dag i taget för att överleva. Flyktingarna i Kairo lever på Guds hjälp p.g.a. att det inte finns någon mänsklig hjälp enligt de själva. Processen hos UNHCR tar lång tid och väntetiderna är långa. Många vågar inte kritisera UNHCR för att de är rädda att det ska påverka deras fall. Ett fåtal av dem intervjuade var medvetna om deras rättighet att be om paus under intervjun, men även om de känner till detta vill de inte utnyttja denna rättighet p.g.a. att även här kan detta påverka beslutet om deras tillstånd.

De flesta har väntat i över två år bara för att få ett besked om deras tillstånd i landet utan att veta något. Många vet inget om deras fall eller hur processen går till, utan den enda information de får veta är att de kan bli kallade för en intervju när som helst, vilket kan betyda nästa vecka om en månad eller nästa år. Många av eritreanerna och etiopierna är inte medvetna om sin status hos UNHCR och vilka rättigheter de har. Här är orsakerna den dåliga information eller missuppfattningen mellan UNHCR och dessa sökande.

Att ta sig till UNHCR kontoret är för många eritreaner och etiopier en stor säkerhetsrisk. Detta p.g.a. att kontoret ligger centralt och området fyllt med poliser och vakter i närheten. Förutom detta stöter man oftast på svårigheter när man anländer. Att ta sig in i UNHCR kontoret är svårare än man kan tro. Dessa flyktingar får vänta i parken i närheten av kontoret, där någon senare kommer och ropar på dem. Väntetiden varierar men många får vänta i timmar andra står och väntar från morgonen ända fram till kontoret stänger utan resultat och gör ett nytt försök dagen där på med hoppet om att få komma in. Många vet inte om de får komma in eller inte och när de väl får en tid eller tillåtelse att komma in kan väntan i kontoret bli lika lång och ibland utan resultat. När eritreanerna och etiopierna får tillåtelse att passera grinden vet de oftast inte vem de ska vända sig till för att få information angående deras fall.

UNHCR förnekar att situationen och väntetiderna är som det påstås. Situationen och väntetiderna har tidigare varit svåra för eritreanska och etiopiska flyktingar och detta p.g.a. att de inte var accepterade som flyktingar enligt UNHCR. Situationen har ändrats och processen går idag snabbare speciellt för dem som kom till Kairo efter 1998. Enligt en av de intervjuade stämmer inte detta, familjen har bott i Kairo i ca fyra år och vet fortfarande inget om sitt fall eller känner att processen går fortare. Att dessa flyktingar får vänta i parken är något nytt anledningen bakom detta är demonstrationen som inträffade i augusti mot UNHCR kontoret av en grupp flyktingar som ledde till ökad säkerhet mot kontoret och runt området. Detta kommer att ändrats när man hittar en bättre lösning på situationen.

5.1 Språksvårigheter

Frågor som inte har någon anknytning med intervjuarens orsaker att söka asyl ställs ofta, vilket många tror är anledningen till deras avslag eftersom de inte har fått möjligheten att berätta om sin situation. En av de intervjuade som har en etiopisk bakgrund berättar att under hans frus intervju kunde inte översättaren prata flytande Amharinya, som är kvinnans hemspråk²⁰. Översättaren frågade kvinnan om hon ville följa honom hem efter intervjun, han skulle då hjälpa henne igenom intervjun. Men kvinnan förklarade att hon var gift men detta spelade ingen roll för honom, hon kände sig väldigt obehaglig men översättaren stannade kvar p.g.a. att detta var hennes enda chans som hon inte ville förstöra. Istället för att översätta det hon berättade för honom hittade han på en annan historia. Hon skrev till UNHCR för att anmäla det som inträffade ett antal gånger men utan resultat. Eftersom UNHCR vet om att folk klagat mycket har de fixat ett klagomålsformulär där de kan skriva vad problemet är och de förväntas få svar inom 30 dagar. Många har försökt med detta utan att få någon form av respons från UNHCR.

Ett annat problem är att översättaren är muslim vilket många anser till deras nackdel eftersom de är kristna. Många av dessa eritreanska och etiopiska flyktingar känner att orsaken till deras avslag är översättaren eller brist på översättare, ibland får etiopier ha en eritreansk översättare pga. brist på etiopiska översättare vilket kan leda till fel tolkning vilket medför att tolkningen och informationen inte riktigt kommer fram till intervjuaren.

Kunskaper i det arabiska språket kan vara nödvändigt att kunna för att kunna klara sig ur visa situationer. Men endast ett fåtal av de intervjuade pratade arabiska, inkluderande de som är muslimer. Detta är även ett av problemen med hur svårt det är för dem att integrera sig i ett samhälle där de inte kan kommunicera med folket. Hur ska de lära sig språket om de inte kommunicerar med andra eller går i skolan, de klarar sig med engelska men det räcker inte²¹

5.2 Bostadsproblem

I en lägenhet som oftast är små och trånga kan de bo ca 10 personer. Att hitta lägenhet i Kairo är ett problem dessa flyktingar stöter på. Ekonomin är en av anledningarna, många har inte råd att betala hyran och måste därför dela med andra. Men att bo så många i en lägenhet som oftast består av 2 eller 3 rum är ingen trygghet. De försöker oftast hjälpa varandra vissa av de bosatta jobbar och andra inte vissa är igenkända av UNHCR medan andra inte men de försöker ofta skydda varandra och hjälpas åt.

Om någon blir förföljd eller gripen av polisen måste alla som bor i lägenheten flytta och sedan splittrats på olika håll för att inte bli hittade. De letar oftast bostad på trånga gömda och smutsiga platser för att inte hittats eller kännas igen av någon. Många byter adress efter att ha fått avslag av UNHCR så att ingen ska veta vart de befinner sig. En del går aldrig ut från bostaden eller gör oväsen de försöker att inte gå in och ut för mycket så att ingen ska känna igen de, när de ska handla mat föredrar de att få det hemkört så att de inte ska behöva gå ut hela tiden. De isolerar sig inomhus i tystnad med stängda fönster och igen dragna gardiner. Man undviker att lagat mat som luktar för att inte dra uppmärksamheten till sig. Men även för att hyresvärderna inte ska veta hur många som bor i lägenheten och kasta ut de eller vända sig

²⁰ Ett av språken man talar i Etiopien

²¹ Detta inträffar bara om UNHCR får veta att de förstår något av språken, det spelar ingen roll om de inte kan prata språket bara de förstår även om det bara är några ors

till polisen. Det finns två typer av hyresvärd den ena som enbart bryr sig om att hyran betalas och ställer inga frågor medan den andra typen hotar med att anmäla de om de inte betalar mer i hyra, så många tvingas oftast att byta bostad ett antal gånger. Men många känner sig trots detta säkrare inomhus än ute i gatan.

5.3 Arbetsmöjligheter

Utan arbetstillstånd, och arbete förväntas flyktingar klara sig själva utan någon ekonomisk hjälp av UNHCR som påstår att dessa flyktingar inte har svårigheter att hitta jobb och att flertal av de tjänar ca 500 dollar i månaden²². Verkligheten ser inte alls ut så, visst har kvinnan lättare att hitta jobb än mannen men hon kommer aldrig upp till den summan. Om hon kommer upp till 100 egyptiska pund i månaden så är det väldigt bra.

Hemhjälp är det enda jobb som är tillgängligt för kvinnor. De jobbar nästan dygnet runt, och måste oftast bo hos arbetsgivaren där de upplever diskriminering, misshandel och ingen respekt av arbetsgivaren. Många berättade hur de blivit misshandlade av sina arbetsgivare och att de ibland inte får någon lön på månader.

En ung eritreansk tjej som inte hade någon som försörjde henne var tvungen att stå ut med all misshandel och tortyr som hon upplevde nästan dagligen. Hon hade inte mycket till alternativ på grund av att hennes arbetsgivare höll hennes pass och alla dokument hon ägde. Men efter att ha blivit våldtagen av arbetsgivaren bestämde hon sig för att rymma. Att ta sig ut från huset var inte lätt men hon var villig att ta risken och offra sitt liv än att bli våldtagen igen. Tanken att återvända tillbaka till Eritrea har slagit henne, för att vart hon än bestämmer sig för att leva så är hon ändå död inuit i på något vis.

En del vill jobba men har inte den möjlighet pga. de måste ta hand om barnen och får därför oftast hjälp av folk i sin omgivning eller av släktingar som skickar pengar. Många undviker att jobba som hemhjälp för att inte riskera att bli misshandlade eller våldtagna, historierna de hör av vänner och bekanta skrämmer de att ens våga söka dessa jobb.

5. 4 Hälsosituationen

Hälsosituationen är svår och många som kommer till Kairo har hälsoproblem. Men här får man klara sig själv eftersom man är utanför systemet och har därför ingen tillgång till vård.. Eritreanerna och etiopierna kan inte gå till statliga sjukhus för att få läkarvård, men de har inte heller råd att gå till privata sjukhus. Även om de har råd så vågar de inte gå till ett privat sjukhus, eftersom de måste lämna personuppgifter och intyg på vem de är, eftersom många av de lever illegalt utan några dokument så kan de inte göra det. UNHCR:s hjälp till dessa flyktingar är att de ska betala något av de sjukhus de vågar ta sig till och att de senare ska få tillbaka mer än halva beloppet. Det händer dock sällan och om det skulle inträffa som det gjorde för en av de intervjuade då han enbart fick tillbaka mindre än halva beloppet.

²² Noha Hefny UNHCR

“ In 2001, Setti Ibrahim Ahmed 42, left her native Eritrea with four children in to to seek asylum in Egypt... Denied refugee status after her first interview , she was waiting for her appeal when she died in hospital. Two days later, her two days old son died befor UNHCR staff could get him to a hospital. Setti´s three remaing children are now alone”

23

5. 5 Kyrkan

Kyrkan är en viktig nätverksplats för dessa flyktingar. Al Saints Church, St. Andrews, Abbasiya Church, Sacred Heart Church och Ramses seventa alay Adventist Church är vissa av de kyrkor som försöker hjälpa dessa flyktingar i Kairo.²⁴ Kyrkan fungerar främst som ett informationscenter. Det är till kyrkan de kommer för att få information om UNHCR, och det är även här de oftast får mest hjälp och stöd. Både kristna och muslimer beger sig till kyrkan för att få hjälp.

St. Andrews är en av kyrkorna som hjälper flyktingar. 90 procent är sudaneser, Det är ett fåtal eritreaner och etiopier idag i kyrkan och detta pga. att deras situation har blivit bättre enligt UNHCR. Förr sökte de skydd hos kyrkan eftersom de inte var accepterade som flyktingar men idag hittar man de utan för UNHCR kontor.

Kyrkan har tre grupper, barngruppen, tonårsgruppen och vuxengruppen där de får engelsk undervisning eftersom många av de enbart pratar sitt hemspråk, datakunskap, matematik och lite arabiska, eftersom majoriteten av personalen inte pratar arabiska satsar man på engelskan. I den bakom detta att främst barn och ungdomar ska få möjligheten att studera, eftersom de inte har rätten att gå i statliga skolor och har inte råd att gå på privata skolor är detta deras ända möjlighet att få en riktig undervisning.²⁵

5. 6 Den psykiska isoleringen

”Jag är rädd att gå vart som helst” är en vanlig kommentar bland eritreaner och etiopier.²⁶ De är rädda för att lämna sina hem och att ha någon kontakt med en icke eritrean eller icke etiopier. De lämnar oftast sina hem enbart när det är nödvändigt.

Det är mycket sällsynt att träffa på en grupp med flyktingar på gatan, man träffar på enstaka person här och där. Att gå i grupp drar ofta till sig uppmärksamhet mycket snabbt vilket leder till att man undviker platser som är tätbefolkade och där polisen brukar hålla till, områden som Tahrir, Ramses och Zamalik. Där det är lätt att bli tagen och arresterad på ställen där det är mycket folk. Andra anser att ta en taxi är en risk pga. att polisen kan stoppa de eller att taxichauffören frågar efter deras id-kort och om de inte har något lämnar han över de till polisen.

²³ The Insecurity of Eritreans and Etiopiens in Cairo, August 2003

²⁴ www.wcc-coe.org/wcc/news/press/00/18feat-e.htm

²⁵ Ahmad Abdo anställd på St. Andrews Church och FMRS

²⁶ The Insecurity of Eritreans and Etiopiens in Cairo, August 2003

Den enda lösning för de är att ta bussen eller pendeltågen, där stöter de även på problem men det är det säkraste sättet att ta sig fram på.

Eritreaner och etiopier klagat oftast på att de blir retade och utskrattade av egyptier. Rasism existerar i Egypten där få eritreaner och etiopier ibland får höra slagord som ”åsnan”, ”djur” och ”slav.” Sexuella trakasserier bland eritreanska och etiopiska kvinnor är också vanligt, som även de ibland får höra slagord ”prostituerad” och ”choklad” som kan översättas till neger.²⁷ Dessa kvinnor stöter på fysiska sexuella trakasserier, trycket mot de ökar, de stöter på problem i arbetet och av samhället många av dem vet inte hur mycket mer de klarar av. Många av de som bor i Kairo mår fysiskt väldigt dåligt pressen ökar från alla håll och sidor.

Diskriminering mot svarta afrikaner existerar i Kairo men är oftast dold. Många av dessa människor är välutbildade i sina hemländer och många av de har en väldigt bra grund i engelskan. Barnfamiljer är mer utsatta än andra eftersom allt de gör och säger påverkar deras barn. Många är så rädda att de inte vågar låta sina barn få undervisning på även i kyrkan. Dessa barn går miste om en utbildning och lär sig leva i skräck redan som barn, men de vill inte riskera att bli tagna. Då kan de inte skydda sina barn alls. de har möjligheten att skydda sina barn hemma idag men vad händer om de tas fast!

6 Framtiden för eritreanerna och etiopierna i Kairo

Det är svårt att se några ljuspunkter för de med stängda fall och som lever illegalt i Kairo. De har det kanske värst. De som väntar har det bättre, än dem som lever gömda de lever på ett hopp även om de vet att chansen är väldigt liten att de får uppehållstillstånd någonstans. De är levande varelser men döda inuti.²⁸ De har ingenstans att ta vägen, ingen att vända sig till deras ända hopp är UNHCR och när det inte finns något hopp där lever de i skräck och rädsla hela tiden. Rädda för allt och alla, de vågar inte visa sig eller gå någonstans. Vågar inte heller de prata med någon till och med vissa av deras landsmän är de rädda för. De är rädda att någon av de är från ambassaden eller att de kommer att skvallra på dem. De känner ingen trygghet för dagen eller framtiden.

Tyvärr är lösningen och möjligheterna mycket små i Kairo De har ett alternativ och det är att återvända frivilligt till hemlandet, men för de flesta innebär det döden att återvända. De som har försökt fly till andra länder har oftast misslyckats och hamnat i fängelset där de blivit misshandlade och tagits till gränsen där de får vandra till fots till Sudan.²⁹ Många har haft tanken att återvända till sina hemländer men risken är stor och många vågar inte ta den chansen. De riskerar att bli dödade och om de har tur kan de bara få ett fängelse straff som inte har någon bestämd tid. Framtiden är mörk för dessa människor och tyvärr så påverkar det inte enbart de vuxna utan även deras barn som får växa upp i en isolerad värld fylld med rädsla och hoppet om att inte ha en framtid. Lösningen hos de kanske är svag men hoppet kan byggas upp via UNHCR och andra organisationer försöker hjälpa de, det är ett annat alternativ än döden. En del har hörts talas om Amnesty International och eftersom de inte finns i Egypten så försöker en del skriva till de och berätta om deras situation och hoppas på hjälp från dem.

²⁷ The Insecurity of Eritreans and Ethiopians in Cairo, August 2003

²⁸ Enligt en av de intervjuade

²⁹ Cooper, Dereck 1992

7 Diskussion och slutsats

7.1 Analys

FN:s definition av en flykting är grundad på den villkolösa befruktningen av ett band mellan medborgaren och staten. Förföljelser är den vanligaste uttryck av detta band och att en flykting inte endast flyr fysiska förföljelser och att de oftast flyr faktorer i närheten av dem.³⁰ Den urbana flyktingen är individuell och personen söker sig oftast till det närmaste land där personen är försiktig och organiserad. Personen är ofta mycket mer politisk medveten och mer välutbildad och kanske ännu mer ambitiös än en flykting från landet. En sådan person är inte nöjd med att stanna på den första platsen där han kände sig säker han försöker ta sig till ett land i Europa eller Nordamerika eller åtminstone försöker ta sig fram till huvudstaden av det land personen valt att slå sig ner. Anledningen till detta att personen vill ha möjligheten att fortsätta studera eller för att hitta ett jobb.³¹

“Refugees can be thought of as the migratory segment of a larger group of victims, singled out of the willfull exercise of extraordinary malevolence of the part of their state of residence, acting directly or by indirection...As acknowledged by the current U.N definition, refugees fall into two main categories. Some are presecution on grounds of political opinion or activity... such persecution is the normal counterpart of illiberal regimes...persecution is directed categoric groups – race, religious, national, or social- to a which individuals belong not by choise but by virtue of accidents or birth”.³²

Orsakerna till att eritreaner och etiopier sökt sig till Egypten, de kunde ha sökte sig till vilket land som helst men till ett land som ger de möjlighet att leva det liv de önskar eller möjligheten att ta sig vidare. För att få den hjälp de behöver befinner sig nästan alla i huvudstaden Kairo. Majoriteten som söker sig till Kairo är kvinnor och barn anledningen till detta är att de tvingades fly från omständigheterna i landet där de tvingades att lämna sina män eller att männen är försvunna som gjorde det omöjligt för de att leva vidare och där den tvingas militärtjänst som måste utföra.³³ För vissa kan detta låta som en dålig anledning men verkligheten är värre än den låter. Men detta är totalt omöjligt blir man in kallad måste man göra militärtjänsten.³⁴ Många unga tjejer våldtas och resulterar oftast till att de blir med barn. Under krigets tid i Eritrea vägrade den eritreanska myndigheten att de pass och visum till unga människor, och detta pga. att man ville ha kvar de i landet för att lära de att kriga. Detta försvårad situationen för många att fly ut från landet. Många av personerna som befinner sig i Egypten idag har bott där i många år och innan dess bodde de i kampläger i Sudan. För många har förklaringen av modellen ”intervening obstracles” varit ett hinder både i hemlandet och för resan till Egypten, många av personerna är välutbildade men ekonomin har inte varit det bästa. Många hade inte råd att ta sig till gränsen i det egna landet att de fick sälja sina hem och allt de ägde, och hjälp från anhöriga och vänner som bidrog med det de kunde.

Slutligen gick det bra för de flesta även om det under resans gång kunde gå dagar utan mat för pengarna de hade räckte inte mycket till men det var jobbigast för de med barn och familjer.

³⁰ Black, R & Robinson, V 1993 s

³¹ John. M 1989 s

³² Krulfeld M & Macdonald L Jeffery 1998 s. 148

³³ Noha Hefny UNHCR

³⁴ ”Sawa ”som det heter i Eritrea

En del kom inte längre än till gränsen i deras hemland och fick återvända hem men de gav inte upp hoppet utan gjorde nya försök tills de kom fram till sitt mål. De lämnade sina hem pga. att deras liv och mänskliga rättigheter var hotade oftast till döden. Trots detta har många funderat på att ge upp och återvända tillbaka till sina hemländer, det är deras dröm, en dröm som kanske uppfylls någon gång i livet men inte idag. Teorin av informationssystem stämmer inte riktigt in för den eritreanska och etiopiska situationen i Kairo.³⁵ För de eritreanska och etiopiska medborgarna som lämnat landet och sedan blivit avvisad asyl i det land man sökt sig till och sedan beslutar sig för att återvända till hemlandet möts av olika straffar och detta skrämmer många till att återvända. För att även om det finns en lag i deras land så är det ingen som bryr sig om dessa lagar och det är ingen som kan säga emot heller då blir den näst på tur eller kanske någon familjemedlem. Tanken finns hos många av de men det är ingen som vill ta den risken, vissa har tanken som en sista utväg medan andra inte tänker tanken alls.

7.2 Reflektioner

Uppsatsämnet har varit mycket svårare än jag räknade med och detta då jag hoppades på att eritreanerna och etioperna skulle vara mer öppna än vad det var och orsaken för detta finns det är väldigt sällan de stöter på någon de kan lita på. Att leva i sin isolerade värld är den bästa lösningen just ni i alla fall enligt de själva. Eftersom jag själv ursprungligen kommer från Eritrea och har inte kunnat så mycket alls om mitt hemland har detta varit väldigt intressant, lärorikt och mycket givande för min del, men även mycket känslösamt många grät när de berättade sina historier och vad de har varit med om i livet. Det har varit svårast att inte riktigt veta hur man kan hjälpa dessa människor och ge dem någon typ av hopp om att det finns en utväg för dem. Men verkligheten är att deras situation är mycket svår särskilt för dem som inte har några dokument och lever illegalt för de är det svårt att se någon utväg, och den enda plats där de kan få hjälp är UNHCR som enligt de själva helt hopplösa.

Den största chocken har varit UNHCR som ska föreställa den tryggaste och hjälpsammaste organisation som finns i Egypten för dessa människor och som har skapat den mottagna bilden hos dessa människor som verkligen behöver hjälp. Jag var tvungen att skapa mig en egen bild och försöka sätta mig in i deras situation. Det lättaste sätt var att börja utanför UNHCR kontor där jag ställde mig i parken en bit bort från kontoret som alla andra fast skillnaden var att jag inte hade något att vänta på som de, men jag kunde känna hur hopplöst det var att vänta i en park fyll med människor som var oroliga mitt i kylan för att under den tid jag stod och vänta kom det inte en enda människa och ropade på någon, det är svårt att säga hur många vi men vi var väldigt många.

Tack vare att jag hade tid med en anställd på UNHCR kontoret kom jag in lätt medan folk stod utanför och skrek och grät och ville bara få en förklaring eller veta när deras intervju skulle vara. Väl inne i byggnaden satt jag i timmar och avvaktade och försökte prata med folk som väntade på sin intervju. En av kvinnorna jag satt och prata med och blev inkallad för sin intervju men återvände efter några minuter vi undrade vad som hade händ och fick veta att de inte hade någon tolk ledig idag som kunde prata amhara och skulle istället få en tolk på arabiska men hon kunde knappt uttrycka sig på arabiska för att kunna göra en intervju, så hon blev istället kallad för en ny intervju nästa vecka och fick ingen bokad tid som tidigare vilket betyder att hon måste stå i parken som alla andra tills någon ropar på henne och om de ens kommer att göra det.

³⁵ Black R & Robinson V 1993 s. 177-78

Jag satt fortfarande kvar och väntade på min tid då en av de anställda kom in till väntrummet och sökte en "Ibrahim"³⁶ men hon fick svaret av en av personerna som kände honom att han står och väntar i parken på att någon ska ropa på honom eftersom han inte fick komma in för att hans namn inte fanns med på listan över besökare. Men tjejen som jobbar där tyckte att det var kallt ute och orkade inte hämta honom, så då missa han sin sista intervju var det ända hon sa. När jag väl berättade detta för personen jag intervjuade trodde hon först inte på mig jag kunde ha hört historien av någon men när jag väl påpekade att jag såg händelsen med egna ögon och kan även peka ut personen berättade hon att detta måste vara ett misstag som inte får upprepas. Ett misstag som kostade en person sitt livs chans, för de är detta inget ovanligt sånt får de se och uppleva ofta.

En annan händelse som inträffade på väg hem från Maadi där jag hade en av mina intervjuer stötte jag på en taxi chaufför som ville ha dubbelt så mycket betalt för taxiresan p.g.a. han trodde att jag var flykting och inte skulle våga säga emot. Detta är ingenting jämfört med vad de får uppleva vardagligen och utså för.

³⁶ Namnet på mannen som söktes

Källförteckning

Litteratur

Allen, Tim, 1994, In Search of Cool Ground

Black, Richard and Robinson Vaughan, 1993, Geography and Refugees *Pattens and processes of change*

Boyle Paul, Halfacree Keith & Robinson Vaugan , 1998

Böhning, W. R & M..L. Schloeter Paredes 1994: AID in places of Migration

Cooper Dereck: Urban Refugees 1992 : Ethiopian and Eritrean Refugess Populations in Cairo, Report to the Ford Foundation, Cairo

Cooper, Dereck 1992: Waiting for a chance: The social construction of the refugee world in Cairo

Habte, Bereket 1998: Eritrea and the United Nations and other essays. Cairo

Johan, Michael 1989: Africas Refugee Crisis

Kibreab, Gaim 1987: Refugees and development in Africa: The case of Eritrea. Cairo

Kibreab, Gaim 1983: Reflections on the African Refugee problem

Krulfeld, Ruth & MacDonald Jeffery 1998: Power, Ethics and Human Rights

Moussa Helene 1993: Storm and sanctuary: The journey of Ethiopian and Eritrean women refugees

Sayer, A, 1992, Method in Social Science., A realist approach, Routledge

Smyser, W.R, 1987, Refugees, Extended Exile

Tekle, Amber 1994: Eritrea and Ethiopia: From conflict to cooperation. Cairo

The Insecurity of Eritreans and Ethiopiens in Cairo, August 2003. A FMRS Report

Internet

w.icrc.org/web/Eng/siteeng0.nsf/htmlall/section_ihl_refugees_andidops?openDocument
2004-11-20

<http://www.aucegypt.edu/fmrs/research/resarch.html> 2004-10-20

<http://www.eohr.org/ref/index.htm> 2004-25-11

<http://www.unhcr.ch/cgi-bin/taxis/vtx/home/+VwwBmeShHv8wwwwhwwwwwwwwwFqnNoblcFqEnGOBGnwDaGnh1tnn5aoDantopBDzmxwwwwww1FqmRbZ/opensdoc.htm> 2004-11-25

www.unhcr.ch 2004-10-20

<http://www.un.org/Depts/dhl/resguide/spechr.htm> 2004-10-20

<http://wwwl.umn.edu/humanrts/instree/afrinst.htm> 2004-11-08

<http://ethemb.se/recommends.htm> 2004-11-30

http://www.refugees.org/world/articles/wrs03_Africa2.cfm.htm#egypt 2004-11-30

<http://www.unhcr.ch/cgi-bin/texis/vtx/contact> 2004-12-16

<http://web.amnesty.org/report2004/eri-summary-eng> 2004-12-16

http://www.biblelands.org.uk/project_partners/by-location/egypt/refuge_egypt/ 2004-11-11

<http://www.hrw.org/press/2003/02/egypt0206> 2004-11-11

<http://www.infoplease.com/ipa/A0107497.html>

<http://www.infoplease.com/ipa/A0107497.html>

Eritreagrupperna i Sverige, 1993

<http://www.infoplease.com/ce6/world/A0858024.html>

<http://www.mikaelplahn.se/land13.html>

<http://www.lwr.kth.se/grundutbildning/1B1990/Ulandsrapporter/Rapporter0304/5.pdf>

Seminarium hos FMRS

Nutrition and dietary changes among Southern Sudanese in Cairo

Talare: Peroline Ainsworth och Claudetta Turnbull – American University 2004-11-24

Refugee Law Reform

Talare: Jim Hathaway – American University 2004-12-15

Rapport

The Insecurity of Eritreans and Ethiopians in Cairo, August 2003. A FMRS Report

Intervju

Intervjupersonerna var sammanlagt 23 personer av blandade kön men det gjordes enbart 8 djupa intervjuer med 4 män och fyra kvinnor från Eritrea och Etiopien

Fatma Suliman jobbar med flyktingar och kvinnor – American University 2004-11-24

Ahmad Abdo jobbar på St.Andrews Church och på FMRS – St. Andrews Church 2004-11-08

Noha Hefny anställd på UNHCR kontoret i Kairo – UNHCR kontoret 2004-12-13

Dr Barbra Harrell – Bond författare och är insatt i flyktingfrågor – Hennes bostad 2004-11-27

Bilaga

Bilaga 1 Ethiopiens and Eritreans imprisons in Egypt av Dereck Cooper

Bilaga 2 UNHCR Copmlaint Form

Bilaga 1

Ethiopians and Eritreans imprisoned in Egypt Dereck Cooper June 1991

At about 8:30 a.m. on Monday, November 13th, 1989, a group of 33 Ethiopian and Eritreans arrived at the UNHCR offices in Garden City, Cairo. They were all people who had been living in Egypt illegally for varying lengths of time, the majority having crossed the border from Sudan on foot. Their intent, they claimed, was to demonstrate their frustration with what they perceived as the difficulties for Ethiopians and Eritreans of being officially recognised by the UNHCR as political refugees. They had noticed especially that in previous weeks Romanians in Cairo (“white refugees”) had been particularly successful in achieving resettlement.

Brief discussions ensued outside the UNHCR offices with a UN representative, but the group was shortly arrested by the Egyptian authorities and taken to a local police station where they remained until the following day. During that time, a representative of the UNHCR paid them a visit. However, since at that time they were determined to be dealt with as a group rather than on an individual basis, they placed themselves in a position which apparently tied the hands of the UN representative given the UNHCR’s procedures in Cairo for processing refugee applications: applicants normally have to be dealt with on a one-to-one basis.

On Tuesday, November 14th, 1989, the 33 were taken to Khalifa prison where they remained for 18 days. They were then taken to Al-Kanatar prison, some 20 kilometres north of the capital. During December 1989 and January 1990 several were taken in small groups from the prison, first by train to Aswan, and then to a place in the desert south of Aswan. There they were left and told to return to Sudan on foot. Although it at first appeared as if the authorities planned to deal with the problem by periodically releasing groups of 3 or 4 into the desert as noted, this practice came to an end with 25 of the original 33 still held at Al Kanatar.

Friends and relatives visiting the prisoners were able to form some picture of the conditions there. Those being held claimed to be in one room as part of a group of about 70 inmates of various nationalities, all of whom had been incarcerated by the authorities because of immigration irregularities. All 70 remained in the room from 3 p.m. to 9 a.m. the following day. They slept crowded together side-by-side on the floor. During the day they stayed outside in an area which also served as a rubbish pit. Here they mixed freely with convicted Egyptian inmates, and witnessed knife fights and stabbings. Water was available for about 30 minutes in the morning and 30 minutes in the evening. During the summer months, water was at times unavailable for 2-to-3-day stretches.

The several visitors were able to keep embassies and such organisations as Amnesty International and Middle East Watch aware of the case. These parties, especially Amnesty International, were able to play a key role in preventing the issue from being swept under the carpet and the prisoners from simply being forgotten.

During 1990, other Ethiopians and Eritreans joined the original 25 in Al-Kanatar, at one time swelling their numbers to 44. Some of the new arrivals were later moved to Tora prison, with a result that by autumn 1990 33 were left in Al Kanatar. These remained in the same room, mainly with Palestinians, who not only demonstrated their delight with Saddam Hussein’s

attacks on Israel during the Gulf crisis, but also threatened the Ethiopians who they saw as kith and kin to the Falasha immigrants.

On about November 15th, 1990, the 33 understood from information passed on from the UNHCR that they were soon to be deported by the Egyptian authorities to Ethiopia. After discussing this development, 20 of the 33 decided to go on hunger strike as a form of protest. This ended on December 3rd, some 19 days later, on the advice of friends and relatives. The suggestion on the part of the UNHCR which sparked this action was that, since deportation to Ethiopia by the Egyptian authorities seemed likely, the prisoners themselves should choose the option of “voluntary repatriation” (rather than “forced” deportation) as this would enable the UNHCR in Addis Ababa to monitor them on their return.

At the beginning of December 1990, the prisoners agreed that waiting for the UNHCR to solve their problem for them seemed unlikely to produce favourable or speedy results, and they began sending individual letters to the UNHCR, specifically asking for individual interviews so that they might finally be considered for refugee status. This, they had come to recognise, would increase the UNHCR’s obligations towards them. Letters were delivered to the UNHCR office in January 1991 and soon afterwards, interviews began. The prisoners were seen in groups of five, the last group being interviewed on April 17th, 1991. However, they described the interviews at short (10 to 15 minutes), and noted that a great deal of time was spent chiding them for the November 13th demonstration, rather than dealing with their individual refugee status applications.

The outcome of the interviews was that all 25 prisoners had their applications rejected. However, they were not informed of this in a timely manner and spent many weeks in a state of heightened anxiety. In the meantime, though, a “solution” to the case of the Ethiopian and Eritrean prisoners was finally found. In June 1991, 19 months after they had first been arrested, the Egyptian authorities began sending all the remaining Ethiopian and Eritrean prisoners to Libya. This option came about with the opening of the Egyptian/Libyan border and, apparently, the subsequent destruction of official immigration/customs buildings on the Libyan side. The Ethiopians and Eritreans knew they were to be sent to Libya and after their long stay in prison welcomed any exit other than a return to Ethiopia.

The Role of the UNHCR

The case of the Ethiopian and Eritrean prisoners in Egyptian is instructive in a number of ways, not least in the role that the UNHCR played. While many individuals involved in the process of trying to help the prisoners get released began by viewing the UNHCR as the principal advocate working on behalf of those detained, a large measure of disillusionment over the actions of the organisation ensued as the months went by.

In December 1990, before the individual letters began arriving at the UNHCR office, the UN, claiming that it was doing all that it could, still voiced the following opinions:

1. The Ethiopians and Eritreans at Al-Kanatar prison were economic migrants, not political refugees, and were therefore of concern to the UNCHR only for humanitarian reasons.
2. The prisoners had all lived in Cairo illegally for months if not years before the demonstration.

3. One of the main reasons for the initial demonstration was that most of the prisoners had been turned down for resettlement by the Canadian embassy in Cairo just before their action.
4. The prisoners still refused to be seen individually and were stubbornly sticking out for resettlement as a group in Canada, and nothing less.
5. The prisoners were all chronic liars and didn't even give their real names.

Many of these assertions were demonstrably false, and perhaps more interesting for what they revealed about the attitude of the UNHCR towards the issue than for an accurate picture of the prisoners. To begin with, they were all dubbed economic migrants despite the fact that only 5 had been actually interviewed (and rejected) by the UN before November 1989, while only a further 4 had had applications in process at that time. (The 4 had suspended their applications since the UNHCR had told them that they had to go to the Egyptian authorities as part of the process and they were reluctant to do this). The stated evidence for the assertion that they were all economic refugees was the failure of most to apply for refugee status before that demonstration. It would appear, then, that as far as the Cairo office was concerned, not applying immediately to the UNHCR on arrival in the capital could be taken as *prima facie* evidence of not being a political refugee, even though the demonstration itself was a form of application, albeit an unconventional one.

Furthermore, several of the demonstrators were known to have been in Cairo for only a few weeks rather than months or years before the demonstration, and of the 25 only 2 appear to have had any dealings with the Canadian embassy on a previous occasion. More telling, however, was the fact that the UNHCR had been informed in the spring of 1990 that the prisoners were well past the stage where they were insisting on being dealt with as a group rather than individually. When the author passed on this message directly from the prisoners, he was informed that he was wrong, and that they were 'just saying that'. Indeed, the Egyptian authorities actually offered the UNHCR the opportunity to interview the prisoners in the summer of 1990, but UN officials turned down the chance, apparently explaining their action by arguing that since the prisoners were all economic migrants, it would not be worth their while.

A survey carried out by prison visitors in spring of 1990 revealed, amongst other things, that one of the Ethiopians did indeed give a different name from the one he had previously used. This anomaly, however, was generalised by the UN to all of the prisoners, so that officials could say on one occasion in the spring of 1990 that they couldn't even begin to help the prisoners until they first know who they really were. The officials were spared being confronted with the obvious contradiction in their statements: if the prisoners were all liars and the UN didn't even know who they really were, how could so many definitive statements be made about them?

The decision by the UNCHR to reject all 25 applications for refugee status could be viewed as an ultimate vindication of its position. However, these rejections can be placed in a broader context which makes the whole issue troubling at best. As indicated above, a number of Ethiopians and Eritreans were added to the Al-Kanatar group and subsequently moved to Tora prison. The main difference between these individuals and the "demonstrators" was that the former had been arrested entering the country. 15 of this second group were permitted to apply for, and 13 were granted, resettlement in a third country (the United States or Australia). Similarly, of the 8 people who were released into the desert in the south of Egypt

in December 1989/January 1990, several returned to Cairo, and of these 2 at least have since been resettled in Australia.

Now, one could call in the services of a statistician to calculate precisely the probability of this outcome occurring by chance: 87% of one group versus 0% of another group being granted refugee status and being resettled, and at least 25% of the 8 who happened to be released in the south of the country before this practice came to an end versus, again, 0% of those who remained. However, even without such precision, one may well be justified in inferring the application of a rather restrictive interpretation of the criteria for refugee status to the 25. After all, it would have been an embarrassment if nothing else for the UNHCR to discover that even one individual of the 25, sitting in prison for so long and at one time encouraged to repatriate voluntarily to Ethiopia, had turned out to be a political refugee with “well-founded fear of persecution.”

The Role of the Egyptian Authorities

The Ethiopian and Eritrean prisoners also represented something of a dilemma for the Egyptian authorities. Although government officials will openly admit to knowledge of the many people living illegally in the capital, the policy generally adopted is one of ignoring them unless they make trouble. This the 33 did by demonstrating since such actions are still prohibited under state of emergency legislation in effect since Sadat’s assassination in 1981.

However, it was difficult for immigration officials to know what to do with individuals who couldn’t be released after a certain time into Egyptian society because they had no documents, whom the authorities were unwilling to grant residence permits because of the pull effect such an action might have had on others considering coming to Egypt, and whom the government was similarly reluctant to deport (unless another country other than Ethiopian could be found willing to take them), even if the UNHCR had claimed that the individuals in question were not “genuine refugees.” The situation was then exacerbated by the government not abiding by Egyptian law, which requires anyone detained to have some form of hearing within 30 days.

It would appear that the change in the relationship between Egypt and Libya in recent months is a fortuitous development for several parties. Even so, it has not been made clear by the Egyptian authorities exactly what the status of the prisoners will be in Libya, whether they will have documents of some kind, or whether the Libyan authorities are actually aware of their arrival. Although the prisoners themselves welcome the chance to leave the country, concern has been expressed about what awaits them, and the expectation is that several at least will probably make their way back to Cairo.

The Broader Context

Perhaps little can be gained by simply attempting to apportion blame for the series of events described above, even though something is clearly wrong when 25 people are detained without charge or hearing for 19 months, and when part of the reluctance to solve the problem comes from candidly stated fears by people in positions of authority that a favourable solution might encourage others to demonstrate. Thus, the 25 became something of a test case, and the right message had to be sent both to other members of the refugee community in Egypt, and to others in Khartoum, who might, it was felt, misinterpret an overly positive outcome and begin packing their bags too hurriedly.

Rather, the whole incident may be viewed as yet one more telling example of how the laws and procedures set up for the protection of displaced people are problematic; and it is perhaps more instructive to ponder not only the extent to which the failure may be judged in terms of individual or institutional mistakes or short-comings, but also the extent to which the laws and legal procedures themselves are inadequate to deal with different situations which can arise.

A great deal of the problem, I would argue, stems from the flexibility with which the criteria for granting refugee status may be applied. As noted by several embassy officials in Cairo, it is possible to be very flexible and to grant refugee status to virtually anyone coming from a country torn by civil strife; while on the other hand, it is also possible to be very restrictive and to exclude virtually anyone. Though such flexibility may have its positive side, it also allows for the easy implementation of a whole range of policy changes, as well as the possibility of individual officials effectively making policy themselves.

On a final note, it seems appropriate to ask whether the case of the Ethiopian/Eritreans is an isolated example, or are there, as I suspect, innumerable instances of refugees/displaced people “falling between the cracks”, and whether the answer to “awkward” situations may too readily become not one of seeking fair solutions, but rather one of taking advantage too often of the semantic shift which seems to have taken place with the expression ‘economic migrant’, from being a simple (though inadequate) description to being a pejorative label.